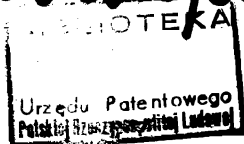

Opublikowano dnia 25 lutego 1957 r.

909 w 3/00

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 38568

Kl. 42 n, 12/02

Zjednoczenie Państwowych Gospodarstw Rolnych*)
Przedsiębiorstwo Państwowe
Warszawa, Polska

Suwak kalendarzowy

Patent trwa od dnia 30 listopada 1954 r.

W różnych dziedzinach życia i gospodarki narodowej czas jest podstawowym miernikiem. Produkcja rolna, a szczególnie produkcja zwierzęca, opiera się na ściśle określonym czasie i niedokładność jednego, dwóch lub trzech dni decyduje o wysokości produkcji. Pracownicy rolni, normujący zużycie produktów żywnościowych, paszy, surowców i należność za pracę, w najlepszym razie posługują się kalendarzem zwykłym lub obliczają okresy w sposób prymitywny i często w pamięci. Omyłki z tego tytułu powodują poważne straty.

Przedmiotem wynalazku jest suwak kalendarzowy, który rozwiązuje zagadnienie ścisłego ustalenia długości okresów i dat, co ma znaczenie szczególnie przy kontroli mleczności krów i hodowli zwierząt, gdzie powinno się ściśle określać daty zapuszczeń, urodzeń, długości okresu karmienia osesków, czasu rui u samic, przyrostów dziennych wagi itp. Suwak jest oparty na zasadzie wiecznego kalendarza, łatwy w użyciu tak w biurze jak i na wolnej

przestrzeni, praktyczny w noszeniu, łatwy w wykonaniu technicznym, ponieważ odległość między kreskami podziałki jest jednakowa, w odróżnieniu od suwaków logarytmicznych; może być wykonany z drzewa, celuloidu, aluminium lub tworzywa sztucznego. Suwak według wynalazku przedstawiony na rysunku jest dwustronny, przy czym fig. 1 obrazuje jedną stronę suwaka, a fig. 2 — drugą; na fig. 3 pokazano przekrój poprzeczny suwaka z dwiema wysuwkami. Każda strona ma dwa krawężniki 1 i 2 oraz 1₁ i 2₁, podzielone na trzy odcinki oznaczone cyframi rzymskimi odnośnych miesięcy, po dwie podłużne powierzchnie skalowane 3 i 4 oraz 3₁ i 4₁, oznaczone podziałką z numeracją odpowiadającą ilości dni w poszczególnych miesiącach i dwie wysuwki 5 i 5₁, z podziałką i numeracją od 1 do 92 z każdej strony. Fig. 2 przedstawia częściowo wysuniętą wysuwkę. Miesiące na krawężnikach są tak dobrane, że kwartał roku odmierza się od dowolnego miesiąca i z tego względu miesiące o jednakowej liczbie dni powtarzają się. Podziałka 3 obejmuje następujące miesiące w kolejnych od-

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest inż. Tadeusz Ratkiewicz.

cińkach: grudzień i lipiec — styczeń i sierpień — luty i wrzesień. Podziałka 4 obejmuje kolejno: luty — marzec — kwiecień. Podziałka 3₁ obejmuje: styczeń, marzec, maj, sierpień, październik — luty, kwiecień, czerwiec, wrzesień, listopad — marzec, maj, lipiec, październik, grudzień. Podziałka 4₁ obejmuje miesiące: kwiecień, czerwiec, wrzesień, listopad — maj, lipiec, październik, grudzień — czerwiec, sierpień, listopad, styczeń. Oprócz wymienionej normalnej podziałki liczbowej znajdują się cyfry dodatkowe, a mianowicie: podziałka 4 nad miesiącem lutym ma podwójną jedynkę. Numeracja zwykła zaczyna się od drugiej jedynki, a od pierwszej — numeracja dodatkowa, kończąca się liczbą 29 pod liczbą zwykłą 28. Podziałka 3₁ w trzecim kolejnym odcinku od lewej ma liczby dodatkowe górne i dolne. Numeracja dodatkowa górna zaczyna się jedynką nad liczbą 29 środkowego odcinka podziałki i kończy się liczbą 30 nad liczbą 28 ostatniego odcinka podziałki. Numeracja dodatkowa dolna zaczyna się jedynką pod liczbą 30 środkowego odcinka i kończy się liczbą 30 pod liczbą 29. Wszystkie liczby dodatkowe oraz liczby 28 i 29 w podziałce 3 przy końcu i w 3₁ w środkowym miesiącu liczba 30 w podziałce 4₁ na końcu. Cyfra II na krawężnikach 1 i 1₁ oraz VI i XI w końcowej części krawężnika 2 winny być wykonane w kolorze czerwonym. Cyframi oznaczonymi kolorem czerwonym należy posługiwać się w latach przestępnych lub gdy miesiąc luty wypadnie po środku lub na końcu kwartalnej podziałki suwaka, a miesiące czerwiec i listopad na końcu. Na każdej stronie suwaka można dokładnie ustalić daty i ilości dni za dowolny czas do 6 miesięcy włącznie.

Suwakiem kalendarzowym należy posługiwać się w sposób następujący: data i miesiąc początkowy okresu winny się znaleźć w pierwszym odcinku podziałki. Na datę tę należy nastawić jedynkę wysuwki i przy następnej dacie odczytuje się na wysuwce ilość dni. Jeżeli okres obejmuje więcej jak kwartał, to wysuwką odmierza się dwa lub więcej razy i dodaje do siebie aż do roku włącznie. Jeżeli wiadoma jest długość okresu a sprawdza się datę jego końca, to jedynkę wysuwki nastawia się również na datę początkową, a przy liczbie końca okresu na wysuwce odczytuje się datę końca okresu. Środek okresu otrzymuje się przez podzielenie ilości dni w okresie odczytanym na wysuwce przez 2; przy wyniku nieparzystym należy brać mniejszą liczbę i nad nią odczytuje się datę środka okresu oraz datę następną.

Przykłady korzystania z suwaka kalendarzowego

- Pracownik sezonowy przepracował od 15.V do 24.VII włącznie. Przepracowaną ilość dni oblicza się przez nastawienie jedynki na wysuwce 5₁ (fig. 2) na datę 15.V na skali 3₁ i pod datą 24.VII na tejże skali odczytuje się na wysuwce liczbę 71 dni zarobkowych.
- Gdyby czas przepracowany wynosił również 71 dni, lecz rozpoczynał się od 15.I (fig. 2), wówczas jedynkę na wysuwce 5₁ należałoby nastawić na datę 15.I (skala 3₁) i nad liczbą 71 na wysuwce odczytać na tej skali: w roku zwykłym — w górnym szeregu liczb dodatkowych — datę 26.III, a w roku przestępnym — w dolnym szeregu liczb dodatkowych — datę 25. III.
- Pracownik rozpoczął pracę 1.II w roku przestępnym i przepracował również 71 dni. Chcąc znaleźć datę końcową jego pracy, należy nastawić jedynkę na wysuwce 5 (fig. 1) na pierwszej jedynkę na skali 4 i następnie pod liczbą 71 na wysuwce odczytuje się datę 11.IV.
- Różnica wagi tuczniaka między datami 15.III a 6.V wynosi 26, 5 kg. Chcąc obliczyć przeciętny dzienny przyrost należy ustalić ilość karmodni tuczniaka. W tym celu należy nastawić jedynkę na wysuwce 5₁ (fig. 2) na datę 15.III na skali 3₁ i przy dacie 6.V na tejże skali odczytuje się 53 karmodni.
- Ocielenie krowy przypada na 25.IX. W celu ustalenia daty zapuszczenia krowy (przerwy w dojeniu), która normalnie winna zachodzić przynajmniej na 6 tygodni przed ocieleniem, należy liczbę 42 na wysuwce 5₁ (fig. 2) nastawić na datę 25.IX na skali 3₁ i nad jedynką wysuwki odczytać datę 15.VIII.

Zastrzeżenia patentowe

- Suwak kalendarzowy, znamieny tym, że obie jego strony zaopatrzone są w odpowiednie skale do obliczania i każda strona suwaka posiada własną wysuwkę (5 i 5₁) z równą podziałką liczbową od 1 do 92.
- Suwak kalendarzowy według zastrz. 1, znamieny tym, że każda skala na krawężnikach suwaka, po obu jego stronach, podzielona jest na trzy nierówne części, odpowiadające ilości dni w oznaczonych na skalach miesiącach, przy czym górna skala (1) odpowiada miesiącom XII i VII, I i VIII oraz II i IX, a dolna skala (3) odpowiada miesią-

com II — III i IV (fig. 1), zaś na stronie odwrotnej suwaka (fig. 2), skala na górnym krawężniku (1_1) odpowiada miesiącom I — III — V — VIII — X, II — IV — VI — IX — XI oraz III — V — VII — X — XII, zaś skala na dolnym krawężniku (2_1) odpowiada miesiącom IV — VI — IX — XI, V — VII — X — XII oraz VI — VIII — XI — I.

3. Suwak kalendarzowy według zastrz. 1 i 2, znamieny tym, że skale nad i pod wysuwkami (5 i 5_1) podzielone są w stosunku do ilości dni w poszczególnych miesiącach, zaznaczonych na odpowiednich krawężnikach, przy czym podziałki są jednakowej wielkości.

4. Suwak kalendarzowy według zastrz. 1—3, znamieny tym, że na skali 4 (fig. 1), nad krawężnikiem oznaczającym miesiąc II, liczba 1 jest oznaczona dwukrotnie, a w dolnej części skali przy krawężniku znajdują się liczby dodatkowe liczone od pierwszej jedynki do 29 włącznie.

5. Suwak kalendarzowy według zastrz. 1—4, znamieny tym, że na skali 3_1 (fig. 2), pod trzecim odcinkiem krawężnika, oznaczonym miesiącami III — V — VII — X — XII, znajdują się liczby dodatkowe, przy czym pod samym krawężnikiem — liczby od 1 nad liczbą 29 poprzedniego miesiąca, a koń-

cząc na liczbie 30 nad liczbą 28 i w dolnym szeregu nad wysuwką 5_1 znajduje się szereg liczb dodatkowych, z których 1 pod 30 z poprzedniego miesiąca, a kończące się na liczbie 30 pod liczbą 29.

6. Suwak kalendarzowy według zastrz. 1—5, znamieny tym, że liczba II na trzeciej części krawężnika 1 (fig. 1), ostatnie liczby 28 i 29 na końcu skali 3 oraz pierwsza jedynka i dolne liczby dodatkowe, do 29 włącznie, na skali 4, a na odwrotnej stronie suwaka (fig. 2) liczbę II na drugiej części krawężnika 1_1 , liczby 28 i 29 w środkowej części skali 3_1 i wszystkie dodatkowe liczby, zarówno górne jak i dolne na tejże skali oraz ostatnia liczba 30 na skali 4_1 , a poza tym liczby VI i XI na trzeciej części dolnego krawężnika 2_1 , winny być wykonane kolorem czerwonym lub innym odbiegającym od barwy wszystkich innych oznaczeń na skalach suwaka.

7. Odmiana suwaka według zastrz. 1, znamieną tym, że obie wysuwki (5 i 5_1) mogą być wykonane jako jedna dwustronna wysuwka.

Zjednoczenie Państwowych
Gospodarstw Rolnych
Warszawa
Przedsiębiorstwo Państwowe

